

Article opinió - Oriol Baradad - “Ens estem passant?”

Fa més de 25 anys el doctor Sanuy, en una de les seves classes d'ecologia, ja ens explicava el concepte de capacitat de càrrega d'un ecosistema. En principi, el concepte de capacitat de càrrega s'empra en l'àmbit de l'ecologia, però també és aplicable a l'espècie humana. Si la capacitat de càrrega és el nombre màxim d'exemplars d'una espècie que un determinat hàbitat pot suportar indefinidament, quan el nombre de membres d'una espècie supera un cert valor, els recursos que en permeten el sosteniment disminueixen fins que el creixement s'inverteix i l'espècie pot desaparèixer.

Si volem aplicar el concepte de capacitat de càrrega a l'espècie humana haurem de tenir en consideració diferents factors: els recursos naturals utilitzats, els residus generats, les tecnologies emprades, l'organització social establerta, etc. I també haurem de considerar que el nombre màxim de persones que pot suportar un territori depèn de les necessitats que aquestes vulguin satisfer, quines tecnologies utilitzin i durant quantes generacions vulguin perdurar.

La situació de saturació que avui en dia viuen molts territoris del nostre planeta ens fa pensar que hi ha determinades zones on la capacitat de càrrega està a punt d'arribar al seu punt màxim o fins i tot ja s'ha superat. A partir de les informacions i dades que ja fa temps que surten sobre Menorca, algunes de les quals es poden consultar al web de l'OBSAM, crec que Menorca també és un territori que pateix un excés de pressió en molts àmbits i per això s'han de prendre decisions valentes que ens ajudin a revertir aquesta situació per no arribar a superar la capacitat de càrrega que té Menorca, tot i que des del meu punt de vista en alguns casos ja hi hem arribat.

Crec que la pressió demogràfica que pateix la nostra illa durant els mesos d'estiu fa insostenible el model que tenim i per això l'hem de canviar. Alguns exemples que podria destacar són:

- Les carreteres que tenim estan col·lapsades per la quantitat de vehicles turístics que hi transiten, tant de lloguer com vinguts amb vaixell, fet que no ha de servir d'excusa per ampliar i sobredimensionar les carreteres que tenim com algunes vegades s'ha intentat fer ja que hem de ser conscients de la realitat de l'illa.
- El consum d'aigua potable es multiplica durant els mesos d'estiu, la qual cosa fa que l'escassetat del recurs estigui cada vegada més agreujada i que la qualitat d'aquest cada vegada sigui pitjor.
- La generació de residus es dispara de forma desproporcionada sense que la separació en origen d'aquests residus segueixi la mateixa proporció i fa que l'abocador de residus de Milà redueixi la seva vida útil any rere any.
- La pressió sobre determinats punts del territori en l'època estival, com per exemple determinades platges o determinats fars, fa que s'hagi de regular l'accés a aquestes zones, tant per reduir-ne la pressió com per poder-ne garantir la seguretat en cas d'emergència.
- La saturació de la costa, pel que fa a la presència d'embarcacions, també és molt important i afecta gairebé tot el litoral, especialment aquelles zones de gran reclam

turístic com les platges verges. Moltes vegades hi ha fondejos sobre zones de praderia de posidònia i moltes de les embarcacions tiren molts residus al mar, la qual cosa empitjora la qualitat de l'aigua, especialment la de la zona propera a la línia de costa.

- El consum d'energia es multiplica i fa encara més insostenible el model dependent que tenim i el fa encara molt més dependent.
- La manca de control i d'espais per regular les autocaravanes fa que aquest sector no estigui ben regulat i moltes vegades generi problemes a zones que s'han convertit en zona d'acampada sense ser-ho i que no tenen serveis per poder gestionar de forma correcta aquesta activitat.

Per tot això, considero fonamental que les administracions competents tinguin plans per regular els diferents sectors amb accions que no siguin una declaració d'intencions sinó que siguin accions que es puguin dur a terme en els propers anys. S'ha de fer propostes polítiques valentes, tot i que a vegades vagin en detriment de determinats sectors, per tal de regular determinades activitats i reduir la pressió del territori. En aquest aspecte, crec que haurien de ser fonamentals mesures com la limitació d'entrada de vehicles com ja es fa a Formentera, la regulació d'accessos a platges com ja es fa a Macarella, un major control sobre el sector nàutic, especialment sobre els fondejos i les activitats que es realitzen, la potenciació del reciclatge de residus al sector turístic o la implantació d'estratègies que facilitin la reducció del consum d'aigua.

A banda d'aquests aspectes, crec que la modificació del model turístic hauria de ser una aposta real de futur i la famosa desestacionalització s'hauria de veure amb accions molt concretes i no amb la construcció de parcs aquàtics o la promoció d'activitats culturals que a l'hivern desapareixen. Crec que a Menorca s'ha de seguir el camí que han obert les activitats d'oci esportiu, les quals fan que la nostra illa sigui un referent durant tot l'any. És per tot això que esper que quan arribem al famós 2030 moltes d'aquestes accions puguin ser una realitat i Menorca no hagi mort d'èxit i de saturació.